

DISPNEJA KAO NAJTEŽI SIMPTOM KOD PALIJATIVNIH BOLESNIKA

TVRDY V.¹, Đimoti R.¹, Bušić K.¹

¹ Opća županijska bolnica Požega, Požega, Croatia
COVID odjel

Objective:

Uvod: Riječ dispneja dolazi od grčke riječi dys, što u prijevodu znači „teško“ te pneuma, što znači „disanje“, a u prijevodu doslovno označava "teško disanje". To je subjektivan i učestao simptom kod palijativnih bolesnika te uključuje njihovu percepciju i reakciju. Palijativna medicina je medicinski specijalizirana grana koja pruža skrb bolesnicima koji su oboljeli od uznapredovalih bolesti kod kojih je dijagnoza nepovoljna i nije ju moguće predvidjeti.

Cilj rada: Opisati i objasniti pojavu dispneje kod palijativnih bolesnika te intervencije medicinske sestre u svakodnevnoj kliničkoj praksi.

Postupci: Pretraživana je stručna literatura koja uključuje znanstvene članke u bazama podataka kao

što su: PubMed, EBSCO, Hrčak i Google Znalac. Većina dostupne literature je publicirana unazad 5 godina i pisana na engleskom jeziku. Korištene su i knjige na hrvatskom jeziku.

Prikaz teme: Dispneja je najteži, najintenzivniji i najčešći fizički simptom koji palijativni bolesnici mogu iskusiti. Često se pojavljuje tijekom liječenja kod različitih bolesti, a njezin intenzitet progredira na kraju života. Velik broj bolesnika s plućnim bolestima opisuje dispneju kao mučan proces, osjećaj gušenja i „gladi za zrakom“. Oscilira u intenzitetu i može se saznati samo subjektivnom procjenom bolesnika. Opisano iskustvo ima psihološke, duhovne, socijalne i fizičke komponente koje mogu potaknuti sekundarne fiziološke i bihevioralne reakcije. Bolesnici dispneju najčešće opisuju kao nelagodu pri disanju u mirovanju i tijekom minimalnog napora, koja se može pojavljivati epizodno, kontinuirano ili trajno. Pristup osobi koja opisuje nelagodu pri disanju uključuje detaljnu anamnezu, fizikalni pregled te odgovarajuće pretrage i ispitivanja. Liječenje dispneje uključuje farmakološke i nefarmakološke intervencije koje ovise o uzrocima dispneje i preostalim godinama života. Medicinska sestra, kao član multidisciplinarnog tima, provodi intervencije za ublažavanje dispneje i popratnih problema u relaciji poput anksioznosti.

Zaključak: Ublažavanje dispneje i respiratornih tegoba temeljni je element skrbi za palijativnog bolesnika. Medicinska sestra koristi svoja znanja i vještine kako bi omogućila smanjenje intenziteta dispneje i svojom prisutnošću osigurala dostojanstven završetak života.

Ključne riječi: anksioznost; dispneja; palijativni bolesnik

htd

hrvatsko
torakalno
društvo

Croatian
Thoracic
Society

TORAKS 2022

12. kongres Hrvatskog torakalnog društva
12th Congress of the Croatian Thoracic Society

Hotel Westin, Zagreb / 25.-28.5.2022.

